

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕГІОНАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітня програма - «Менеджмент»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	перший (бакалаврський)
<p>Компонент освітньої програми</p>	вибірковий
<p>Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин</p>	4 кредити /120 годин
<p>Семестр</p>	7
<p>Форма контролю</p>	залік
<p>Мова викладання</p>	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Коваль Надія Володимирівна Посада: доцент кафедри менеджменту Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: nadiia.koval@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Об'єктом дослідження регіонального менеджменту є аналіз діяльності органів місцевого самоврядування, у форматі якого реалізується право територіальних громад (асоціацій територіальних громад) безпосередньо чи через органи місцевого самоврядування вирішувати в загальних інтересах питання регіонального значення в межах, визначених Конституцією і законами України.</p> <p>Предметом дослідження регіонального менеджменту є пошук оптимізації регіонального менеджменту, спрямований на покращення соціально-економічного становища регіону та країни і, відповідно, зростання життєвого рівня населення.</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Регіональний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін як «Мікроекономіка та макроекономіка», «Статистика», «Менеджмент», «Методи обробки інформації та прогнозування».</p>

Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Регіональний менеджмент» є формування систематизованого комплексу знань про загальні принципи, методи і форми управління соціально-економічним розвитком території, яка має ознаки регіону, та навичок щодо обґрунтування управлінських рішень стосовно різних аспектів соціально-економічного розвитку регіону.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>РН 3.1. Знання цілей, завдань та основних функцій регіонального менеджменту.</p> <p>РН 3.2. Знання принципів, методів та інструментів регіонального управління.</p> <p>РН 4.1. Уміння проводити ідентифікацію та аналіз ключових проблем регіону.</p> <p>РН 4.2. Уміння використовувати методи розробки планів та програм економічного та соціального розвитку регіону.</p> <p>РН 4.3. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення щодо вирішення проблем регіону.</p> <p>РН 6.1. Уміння здійснювати комплексне оцінювання рівня соціально-економічного розвитку регіону.</p> <p>РН 6.2. Уміння розраховувати та аналізувати доходну та витратну частини місцевих бюджетів, здійснювати секвестр місцевого бюджету.</p> <p>РН 6.3. Уміння застосовувати методи розрахунку трудового потенціалу регіону, складати баланс ринку праці.</p> <p>РН 6.4. Уміння виявляти та аналізувати фактори, що впливають на регіональну економіку.</p> <p>РН 18.1. Знання особливостей моделей регіонального розвитку (в т. ч. еколого-економічної та сталого розвитку), уміння визначати пріоритетні напрями економічних реформ у контексті моделей регіонального розвитку.</p> <p>РН 18.2. Уміння за результатами аналізу (показників соціально-економічного розвитку регіону, в тому числі за напрямом «Раціональне природокористування та якість довкілля», Стратегії розвитку регіону) ідентифікувати ризики в екологічних станах довкілля, причини їх виникнення, будувати «Дерево цілей» щодо сталого розвитку регіону.</p>
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи регіонального менеджменту</i></p> <p>Тема 1.1. Регіональний менеджмент як наука і сфера практичної діяльності.</p> <p>Тема 1.2. Нормативно-правове забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики.</p> <p>Тема 1.3. Інституційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики.</p> <p>Тема 1.4. Система регіонального менеджменту.</p> <p>Тема 1.5. Визначення рівня економічного розвитку регіону.</p> <p>Тема 1.6. Фінансова основа економічного розвитку регіону.</p>

	<p>Тема 1.7. Регіональні концепції сталого розвитку. <i>Змістовий модуль 2. Функції регіонального менеджменту</i> Тема 2.1. Аналіз регіонального економічного розвитку. Тема 2.2. Регіональне прогнозування і планування. Тема 2.3. Організація регіонального управління. Тема 2.4. Стимулювання економічного розвитку регіонів. Тема 2.5. Контролінг у системі регіонального управління. Тема 2.6. Антикризовий регіональний менеджмент. Тема 2.7. Маркетинг регіону.</p>																																									
<p>Методи навчання</p>	<p>У процесі вивчення дисципліни «Регіональний менеджмент» застосовуються як традиційні, так і інноваційні освітні технології, зокрема: проблемного навчання, розвивального навчання (дискусії), колективного та групового способу навчання (обговорення проблеми в загальному колі, ажурна пилка, навчаючи – учусь), розвитку критичного мислення, інтерактивного навчання (робота в мінігрупах, ділові ігри), кейс-технологія, проектна технологія. При виконанні самостійної роботи та ІНДЗ використовується дослідницький метод та його прийоми: доказу, аргументації, систематизації, узагальнення, визначення причин недоліків, аналіз підсумків роботи, коригування дій для досягнення мети.</p>																																									
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання. Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота. Контроль здійснюється за трьома складовими: лекційною (теоретичною), практичною (розрахункові, ситуаційні завдання) та самостійною роботою.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="564 1330 1445 1480"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="560 1532 1437 1883"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td rowspan="3">Відмінно Добре</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно Добре	Зараховано	82–89	B	75–81	C	64–74	D	Задовільно	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал																																				
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100																																				
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																								
		іспит	залік																																							
90–100	A	Відмінно Добре	Зараховано																																							
82–89	B																																									
75–81	C																																									
64–74	D	Задовільно																																								
60–63	E																																									
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																								
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																								
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (спісування,</p>																																									

	<p>відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://cutt.ly/JErOhCw</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регіональне управління: навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін.; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с. 2. Регіональне управління: підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К.: НАДУ, 2014. 512 с. 3. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Регіональне управління: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2016. 248 с. 4. Кобилін П.О. Семінар з проблем регіонального розвитку: навч.-метод. посібник для аудиторної та самостійної роботи студентів ОКР «Спеціаліст» за спеціальністю «Економічна та соціальна географія». Харків, 2016. 73 с. 5. Регіональний менеджмент. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладачі: Ю. С. Гринчук, Н. В. Коваль. Біла Церква: БНАУ, 2020. 103 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Гринчук Ю. С., Коваль Н. В. Нормативно-правове забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики. <i>Інвестиції: практика та досвід</i>. 2019. №5. С. 9-15. 7. Гринчук Ю. С., Коваль Н. В., Вихор М. В. Система інституційного забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні: проблеми та напрями удосконалення. <i>Інвестиції: практика та досвід</i>. 2019. №7. С. 23-30. 8. Коваль Н. В. Державний фонд регіонального розвитку як основний фінансовий інструмент реалізації державної регіональної політики. <i>Фінансові інструменти регіонального розвитку: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 3 листопада 2022 р., м. Житомир</i>. Житомир: ПНУ, 2022. С. 154-160. 9. Коваль Н. В. Цифрові інструменти для відновлення і розвитку регіонів і територіальних громад. <i>Фінансові інструменти регіонального розвитку : збірник праць учасників IX Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 27 жовтня 2023 р., м. Житомир</i>. Житомир: ПНУ, 2023. С. 32-36. 10. Гринчук Ю. С., Коваль Н. В., Вовкотруб Я. В. Впровадження механізму екологічного менеджменту в систему управління

територіальних громад. *Ефективна економіка*. 2023. № 9. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/2153/2180>

11. Вихор М. В., Коваль Н. В., Шемігон О. І. Програмно-цільовий підхід у процесі забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. *Агросвіт*. 2019. № 9. С. 3–9.

12. Коваль Н. В. Соціально-економічна нерівність в Україні та світі: проблеми оцінювання та шляхи їх вирішення. *Економіка та держава*. 2016. №2. С. 46-50.

13. Вихор М. В., Коваль Н. В., Шемігон О. І. Інвестиційний паспорт як інструмент інвестиційної політики на місцевому та регіональному рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. №2. С.3-7.

14. Гринчук Ю. С., Коваль Н. В. Аналіз стану регіональної соціально-економічної системи як складова антикризового управління. *Антикризове управління: держава, регіон, підприємство*: матеріали міжнар. наук. конф. 17 листопада 2017 р. – Ле-Ман (Франція): Університет м. Ле-Ман, Факультет права, економіки та управління, 2017. С. 6-8.

Адреси сайтів в INTERNET

15. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>

16. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

17. Децентралізація дає можливості. URL: <https://decentralization.gov.ua/about>

18. REGIONET – Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку. URL: <http://regionet.org.ua/>

19. Стратегія розвитку – інформаційно-аналітичне видання Всеукраїнської мережі фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку REGIONET. URL: http://regionet.org.ua/ua/Magazine_1419.html#page_title

20. Агенція стратегічного розвитку Білої Церкви. URL: <https://www.bila-tserkva.org.ua/>